

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

D

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature) .....

(In figures as in Admit Card)

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

APR - 18224

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटांतच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. बर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

APR - 18224/II—D

Library and Information Science

Paper II

ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

<p>1. The language used by RDF is called .....</p> <p>(A) RDF/XML</p> <p>(B) HTML/RDF</p> <p>(C) RDF/HTML</p> <p>(D) RDF/SGML</p> <p>2. Position detection pattern are arranged at ..... corners of QR code.</p> <p>(A) 1</p> <p>(B) 2</p> <p>(C) 3</p> <p>(D) 4</p>	<p>1. आरडीएफ (RDF) द्वारे वापरलेल्या भाषेला असे म्हणतात .....</p> <p>(A) आरडीएफ/एक्सएमएल</p> <p>(B) एचटीएमएल/आरडीएफ</p> <p>(C) आरडीएफ/एचटीएमएल</p> <p>(D) आरडीएफ/एसजिएमएल</p> <p>2. क्यूआर कोडच्या ..... कोपऱ्यांवर पोजिशन डिटेक्शन पॅटर्नची मांडणी केली आहे.</p> <p>(A) 1</p> <p>(B) 2</p> <p>(C) 3</p> <p>(D) 4</p>
--	---

3. Which type of AI is supposed to be hypothetical ?

- (A) Artificial Narrow Intelligence
- (B) Artificial General Intelligence
- (C) Artificial Super Intelligence
- (D) Robotic Artificial Intelligence

4. Econstor is a non-profit digital archiving service provided by .....

- (A) Library of Congress
- (B) Australian National Library of Economics
- (C) German National Library of Economics
- (D) National Library of Economics, Netherland

3. एआय (AI) चा कोणता प्रकार काल्पनिक असावा ?

- (A) आर्टिफिशल नॅरो इंटेलिजेन्स
- (B) आर्टिफिशल जनरल इंटेलिजेन्स
- (C) आर्टिफिशल सुपर इंटेलिजेन्स
- (D) रोबोटिक आर्टिफिशल इंटेलिजेन्स

4. इकॉन्स्टर (Econstor) ही ना-नफा डिजिटल संग्रहण सेवा ..... द्वारे प्रदान केली जाते.

- (A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (B) ऑस्ट्रेलियन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स
- (C) जर्मन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स
- (D) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स, नेदरलँड

5. .... and ..... are syntaxes for pointing to parts of an XML documents.

- (i) X pointer
- (ii) X link
- (iii) X fragments
- (iv) CSS

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (ii) and (iii) are correct

6. DEITY (Department of Electronics and Information Technology) has awarded the project entitled, "centre for excellence for digital preservation" to which of the following agencies ?

- (i) C-DAC Pune
- (ii) C-DAC Bangalore
- (iii) C-DAC Noida
- (iv) IIT Kharagpur

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

5. .... आणि ..... एक्सएमएल (XML) दस्तऐवजांच्या भागांकडे निर्देश करण्यासाठीच्या वाक्य रचना आहेत.

- (i) एक्स पॉइंटर
- (ii) एक्स लिंक
- (iii) एक्स फ्रॅगमेंट्स
- (iv) सीएसएस

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

6. डिईआयटीवाय (DEITY) (इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान विभाग) ने खालीलपैकी कोणत्या एजन्सीला "सेंटर फॉर एक्सलन्स फॉर डिजिटल प्रिझर्वेशन" नावाचा प्रकल्प प्रदान केला आहे ?

- (i) सी-डॅक, पुणे
- (ii) सी-डॅक, बंगलोर
- (iii) सी-डॅक, नोएडा
- (iv) आयआयटी खरगपूर

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

7. Which of the following provides IaaS ?

- (i) Rackspace
- (ii) Duraspace
- (iii) Liblime
- (iv) Amazon Web Service

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iv) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

8. Match the following :

List I

- (a) Amazon Web Service
- (b) Eucalyptus
- (c) Openstack
- (d) Gigaspaces cloudify

List II

- (i) GPLv3
- (ii) Proprietary
- (iii) Apache2
- (iv) Open source

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iv) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

7. खालीलपैकी कोण आयएएस (IaaS) प्रदान करते ?

- (i) रॅकस्पेस
- (ii) ड्युरास्पेस
- (iii) लिबलाईम
- (iv) एमेझॉन वेब सर्विस

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

8. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) अमेझॉन वेब सर्विस
- (b) युकेलिप्टस
- (c) ओपनस्टॉक
- (d) गिगास्पेस क्लाउडिफाई

यादी II

- (i) जीपीएलव्ही3
- (ii) प्रोप्रायटरी
- (iii) अपाचे2
- (iv) ओपन सोर्स

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iv) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (iv) (i) (ii) (iii)

9. Arrange the following digital Libraries in the order in which they were established :

- (i) TKDL
- (ii) Muktabodha
- (iii) Nalanda Digital Library
- (iv) NSDL

Codes :

- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (i) (iv) (ii)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

10. **Assertion (A) :** Libraries are facing challenges while adopting linked data.

Reason (R) : Libraries so long have relied on document Centric models such as MARC and not on data centric model.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

9. खालील डिजिटल ग्रंथालयांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार रचना करा :

- (i) टीकेडीएल
- (ii) मुक्तबोध
- (iii) नालंदा डिजिटल ग्रंथालय
- (iv) एनएसडीएल

संकेतांक :

- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (i) (iv) (ii)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

10. **विधान (A) :** लिंकड डेटाचा अवलंब करतांना ग्रंथालयांसमोर आव्हाने आहेत.

कारण (R) : ग्रंथालये आतापर्यंत मार्क (MARC) सारख्या प्रलेख केंद्रित डेटा मॉडेलवर अवलंबून आहेत, डेटा केंद्रित मॉडेलवर अवलंबून नाही.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

11. Who owns the Web of Science currently ? (A) Elsevier (B) Clarivate Analytics (C) Springer (D) Thomas Reuters	11. सध्या वेब ऑफ सायन्सची मालकी कोणाकडे आहे ? (A) एल्झेव्झर (B) क्लॉरिव्हेट अर्नॅलिटीक्स (C) स्प्रिंगर (D) थॉमसन रूटर्स
12. What is the purpose of literature review ? (A) To find out what is already researched (B) To carry out citation study (C) To have a long list of references (D) To increase the size of the research report	12. वाचन साहित्य आढाव्याचा हेतू काय ? (A) पूर्वी काय संशोधन झाले आहे ते माहीत करून घेणे (B) उल्लेखांचा अभ्यास करणे (C) संदर्भाची प्रदीर्घ यादी तयार करणे (D) संशोधन अहवालाचा आकार वाढविणे
13. Case study ..... (A) Tries to understand population's characteristics by studying samples (B) Attempts to find why and how one variable produces change in another variable (C) Enquires only about past happenings (D) Carries out in depth contextual analysis of a single research element	13. व्यष्टी अध्ययन हे ..... (A) नमुन्याचा अभ्यासाद्वारे लक्षगटाची वैशिष्ट्ये जाणून घेण्याचा प्रयत्न करते (B) एक चल दुसऱ्या चलामध्ये का आणि कशाप्रकारचा बदल घडवून आणते हे शोधण्याचा प्रयत्न करते (C) केवळ गतकाळातील घडामोडींची चौकशी करते (D) एका संशोधन घटकाचे संदर्भासह सखोल विश्लेषण करते

14. Which of the following is a feature of non-probability sampling ?

- (A) Random
- (B) Objective
- (C) Subjective
- (D) Systematic

15. Which of the following is not included in the 'introduction' chapter of a research report ?

- (i) Objectives of the research
- (ii) Analysis and interpretation
- (iii) Recommendations
- (iv) Scope and limitations

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

14. खालीलपैकी असंभाव्यता नमुना निवडीचे वैशिष्ट्य कोणते आहे ?

- (A) यादृच्छिक
- (B) वस्तुनिष्ठ
- (C) व्यक्तिनिष्ठ
- (D) पद्धतशीर

15. संशोधन अहवालातील "प्रस्तावना" प्रकरणामध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश नसतो ?

- (i) संशोधनाची उद्दिष्टे
- (ii) विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन
- (iii) शिफारशी
- (iv) व्याप्ती आणि मर्यादा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

16. .... and ..... are data collection techniques and tools.

- (i) Diary
- (ii) Sampling
- (iii) Data analysis and interpretation
- (iv) Survey Monkey

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

17. .... and ..... could be found by applying the law of scattering.

- (i) Core journals
- (ii) Ranked list of journals
- (iii) Impact factor
- (iv) Author's productivity

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

16. .... आणि ..... ही माहिती संकलनाची तंत्रे आणि साधने आहेत.

- (i) डायरी
- (ii) नमुना निवड
- (iii) माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन
- (iv) सर्व्हेमंकी

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

17. विखरण सिद्धांताच्या उपयोजनातून ..... आणि ..... मिळविता येते.

- (i) कोअर नियतकालिके
- (ii) नियतकालिकांची क्रमाधारित यादी
- (iii) इम्पॅक्ट फॅक्टर
- (iv) लेखकाची उत्पादकता

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

18. **Assertion (A)** : Questionnaire data are supplemented by data collected through interview.

Reason (R) : Compared to questionnaire data, interview data is more reliable.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are false
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) Both (A) and (R) are true

19. Identify the logical sequence of activities related to compiling a literature review :

- (A) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review
- (B) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, reading literature, writing literature review
- (C) Formulation of search strategy, Identification of keywords, searching literature, reading literature, writing literature review
- (D) Reading literature, identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review

18. **विधान (A)** : प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीला पूरक म्हणून मुलाखतीद्वारे मिळविलेल्या माहितीचा वापर केला जातो.

कारण (R) : प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीच्या तुलनेत मुलाखतीद्वारे संकलित केलेली माहिती अधिक विश्वसनीय असते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चूक आहे
- (C) (A) चूक परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

19. वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिण्यासंबंधीच्या कार्याचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :

- (A) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे, वाचनसाहित्य वाचणे
- (B) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे
- (C) शोधव्यूह तयार करणे, कीवर्डस निश्चित करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे
- (D) वाचनसाहित्य वाचणे, कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

20. Match the following :

List I

- (a) Questionnaire
- (b) Census report
- (c) Observation
- (d) Interview

List II

- (i) Participant and non-participants
- (ii) Close and open ended
- (iii) Secondary data
- (iv) Focus group

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (iii) (i) (iv)

20. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) प्रश्नावली
- (b) जनगणना अहवाल
- (c) निरीक्षण
- (d) मुलाखत

यादी II

- (i) सहभागी आणि अ-सहभागी
- (ii) बंदिस्त आणि मुक्त
- (iii) दुय्यम माहिती
- (iv) फोकस ग्रुप

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (iii) (i) (iv)

21. In the 6th Edition of Colon Classification the phase relation notation “e” shows ..... (A) Comparison (B) Influence (C) General (D) Tool	21. कोलन वर्गीकरणच्या 6व्या आवृत्तीमध्ये फेज रीलेशन “e” हे चिन्ह ..... दर्शवते. (A) तुलना (B) प्रभाव (C) सामान्य (D) साधन
22. How many levels of description AACR II specifies ? (A) 2 (B) 3 (C) 5 (D) 4	22. ए.ए.सी.आर. II वर्णनाचे किती स्तर निर्दिष्ट करते ? (A) 2 (B) 3 (C) 5 (D) 4
23. .... is loosely assembled and are in incidental relation which can be easily set apart. (A) Facet (B) Phases (C) Array (D) Basic subject	23. .... हे लुजली असेंबल्ड आहे आणि ते सहजपणे विलग केले जाऊ शकतात. (A) पॅलू (B) फेज (C) पंक्ती (D) मूळ विषय

24. The analysed layout and text object (ALTO) XML Schema was first created by the .....

- (A) METAe project group
- (B) Research Libraries group RL
- (C) University of Michigan
- (D) Wikipedia

25. Which of the following are special auxiliary subdivisions in UDC ?

- (i) Colon
- (ii) Apostrophe
- (iii) Point nought
- (iv) Sub-grouping

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

26. In RDA the class of materials are represented by .....

- (i) Context type
- (ii) Carrier type
- (iii) Media type
- (iv) Content type

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (i), (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (D) (iv), (i) and (ii) are correct

24. अॅनालाईज्ड लेआऊट अॅन्ड टेक्स्ट ऑब्जेक्ट (ALTO) XML स्कीमा प्रथम .....यांनी तयार केला होता.

- (A) METAe प्रकल्प गट
- (B) रिसर्च लायब्ररी ग्रुप आर.एल.
- (C) मिशिगन विद्यापीठ
- (D) विकीपीडिया

25. युडीसी मध्ये खालीलपैकी कोणते विशेष सहायक उपविभाग आहेत ?

- (i) कोलन
- (ii) अपोस्ट्रॉफी
- (iii) पॉइंट नॉट
- (iv) सब ग्रुपिंग

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

26. आरडीए मध्ये साहित्य सामग्रीचे ..... दर्शविले जातात.

- (i) संदर्भ प्रकार
- (ii) वाहक प्रकार
- (iii) माध्यम प्रकार
- (iv) आशय प्रकार

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (iv), (i) आणि (ii) बरोबर आहेत

27. Match the following :

List I	List II
(a) COMPASS	(i) 1966
(b) SLIC	(ii) 1968
(c) NEPHIS	(iii) 1977
(d) PRECIS	(iv) 1990

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (iv) (i) (iii) (ii)
 (B) (iii) (iv) (i) (ii)
 (C) (ii) (iii) (iv) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

28. Arrange the following categories of controlled vocabularies in increasing order of flexibility for post co-ordinate :

- (i) Classification schemes
 (ii) Ontologies
 (iii) Subject Heading List
 (iv) Thesauri

Codes :

- (A) (iv), (i), (ii) and (iii)
 (B) (iii), (iv), (ii) and (i)
 (C) (ii), (i), (iii) and (iv)
 (D) (i), (iii), (iv) and (ii)

27. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(a) COMPASS	(i) 1966
(b) SLIC	(ii) 1968
(c) नेफीस	(iii) 1977
(d) PRECIS	(iv) 1990

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (iv) (i) (iii) (ii)
 (B) (iii) (iv) (i) (ii)
 (C) (ii) (iii) (iv) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

28. पोस्ट को-ऑर्डिनेटसाठी लवचिकतेच्या वाढत्या क्रमाने नियंत्रित शब्दसंग्रहांच्या खालील श्रेणी व्यवस्थित करा :

- (i) वर्गीकरण योजना
 (ii) ऑन्टोलॉजीज
 (iii) विषय शीर्षक यादी
 (iv) थिसॉरी

संकेतांक :

- (A) (iv), (i), (ii) आणि (iii)
 (B) (iii), (iv), (ii) आणि (i)
 (C) (ii), (i), (iii) आणि (iv)
 (D) (i), (iii), (iv) आणि (ii)

29. **Statement (A)** : Bibliographic utility organisations offer bibliographic services to subscribing libraries.

Statement (B) : Library of Congress is a bibliographic utility organization.

Codes :

(A) Statement (A) is true but (B) is false

(B) Statement (A) is false but (B) is true

(C) Statement (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

30. In ....., the bandwidth of a channel is shared by a number of independent signals.

(A) Space division multiplexing

(B) Frequency division multiplexing

(C) Time division multiplexing

(D) Code division multiplexing

29. **विधान (A)** : बिब्लीओग्राफीक युटिलिटीज या संस्था वर्गणीदार ग्रंथालयांना ग्रंथसूचीय सेवा प्रदान करतात.

विधान (B) : लायब्ररी ऑफ काँग्रेस ही एक बिब्लीओग्राफीक युटिलिटी प्रदान करणारी संस्था आहे.

संकेतांक :

(A) विधान (A) बरोबर परंतु (B) हे चुकीचे आहे

(B) विधान (A) चुकीचे परंतु (B) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही विधान (A) आणि (B) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

30. .... मध्ये, चॅनेलची बँडविड्थ अनेक स्वतंत्र सिग्नलद्वारे सामायिक केली जाते.

(A) स्पेस विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(B) वारंवारता विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(C) वेळ विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(D) कोड विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

31. The Calcutta Public Library was established largely at the initiative of .....

- (A) K.M. Asadullah
- (B) Lord Curzon
- (C) F.P. Strong
- (D) J.H. Stocqueler

32. Number of management principles given by Henry Fayol are .....

- (A) 12
- (B) 14
- (C) 16
- (D) 10

33. Which is not the part of marketing mix ?

- (A) Product Design
- (B) Product Distribution
- (C) Product reduction
- (D) Product pricing

31. .... यांच्या पुढाकाराने कलकत्ता सार्वजनिक वाचनालयाची स्थापना झाली.

- (A) के.एम. असादुल्ला
- (B) लॉर्ड कर्झन
- (C) एफ.पी. स्ट्रॉंग
- (D) जे.एच. स्टॉकलर

32. हेन्री फायॉलने व्यवस्थापनाची किती तत्त्वे दिली ?

- (A) 12
- (B) 14
- (C) 16
- (D) 10

33. पुढीलपैकी कोणता 'मार्केटिंग मिक्स'चा भाग नाही ?

- (A) उत्पादन रचना
- (B) उत्पादन वितरण
- (C) उत्पादन कपात
- (D) उत्पादन किंमत

34. The promotional channel of marketing is .....

- (A) Expenditure
- (B) Profitability
- (C) Overheads
- (D) Demonstration

35. Which elements were included in commodity information system ?

- (i) Health data
- (ii) Population data
- (iii) Education data
- (iv) Profit data

Codes :

- (A) (i) and (iv) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iv) are correct
- (D) (i), (ii) and (iii) are correct

36. Which of the following are not consortiums of Medical Science ?

- (i) ERMED
- (ii) NTRMED
- (iii) MEDLARS
- (iv) PUBMED

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

34. पुढीलपैकी मार्केटिंगचे प्रसिद्धी माध्यम कोणते ?

- (A) खर्च
- (B) नफा
- (C) ओव्हरहेड
- (D) प्रात्यक्षिक

35. कमोडिटी माहिती प्रणालीमध्ये कोणते घटक समाविष्ट केले गेले ?

- (i) आरोग्य डेटा
- (ii) लोकसंख्या डेटा
- (iii) शैक्षणिक डेटा
- (iv) नफा डेटा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

36. खालीलपैकी कोणते वैद्यकशास्त्राचे कन्सोर्टियम नाहीत ?

- (i) ईआरएमईडी
- (ii) एनटीआरएमईडी
- (iii) एमईडीएलएआरएस
- (iv) पीयूबीएमईडी

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

37. .... and ..... are primary sources.

- (i) Bibliography
- (ii) Yearbooks
- (iii) Conference Proceedings
- (iv) Journals

Codes :

- (A) (i) and (iv) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

38. Match the following :

List I

- (a) Indian Citation Index
- (b) Science Citation Index
- (c) Scopus
- (d) Web of Science

List II

- (i) 1964
- (ii) 1997
- (iii) 2004
- (iv) 2009

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iv) (i) (iii) (ii)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

37. .... आणि ..... ही प्राथमिक साधने आहेत.

- (i) ग्रंथसूची
- (ii) वार्षिके
- (iii) परिषद वृत्तांत
- (iv) नियतकालिके

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) इंडियन सायटेशन इंडेक्स
- (b) सायन्स सायटेशन इंडेक्स
- (c) स्कोपस
- (d) वेब ऑफ सायन्स

यादी II

- (i) 1964
- (ii) 1997
- (iii) 2004
- (iv) 2009

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (iv) (i) (iii) (ii)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

39. Arrange the information centres in chronological order of their establishment year :

- (i) NASSDOC
- (ii) DESIDOC
- (iii) INSDOC
- (iv) SENDOC

Codes :

- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (i) (iv) (iii) (ii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

40. **Assertion (A) :** Product constitutes heart of marketing.

Reason (R) : Marketing myopia is need of the day.

Codes :

- (A) (A) is false but (R) is true
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

39. खालील माहिती केन्द्रे त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

- (i) एनएसएसडिओसी
- (ii) डिईएसआयडिओसी
- (iii) आयएनएसडिओसी
- (iv) एसईएनडिओसी

संकेतांक :

- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (i) (iv) (iii) (ii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

40. **विधान (A) :** उत्पादन हे मार्केटींगचे हृदय आहे.

कारण (R) : मार्केटींग निकटदृष्टी ही काळाची गरज आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

41. .... proposed source coding as a method of achieving efficiency in communication. (A) Lasswell (B) Gerbner (C) Vintage (D) Shannon 42. .... communication is a method of communication through speech. (A) Written (B) Oral (C) Structural (D) Non-verbal 43. .... knowledge can be communicated and expressed in the form of documents. (A) Explicit (B) Implicit (C) Non-verbal (D) Verbal 44. The Chinese developed the technique of block printing by ..... AD. (A) 8th Century (B) 5th Century (C) 12th Century (D) 13th Century	41. .... यांनी संप्रेषणात कार्यक्षमता प्राप्त करण्याची एक पद्धत म्हणून सोर्स कोडिंग प्रस्तावित केले. (A) लासवेल (B) गर्बनर (C) व्हिंटेज (D) शॉनन 42. .... संप्रेषण हे बोलण्याद्वारे संवाद साधण्याची पद्धत आहे. (A) लिखित (B) मौखिक (C) संरचनात्मक (D) अमौखिक 43. .... ज्ञान, संप्रेषण आणि कागदपत्रांच्या स्वरूपात देता येते. (A) व्यक्त (B) अव्यक्त (C) अमौखिक (D) मौखिक 44. ब्लॉक प्रिंटिंगचे तंत्र चिनी लोकांनी ..... मध्ये विकसित केले. (A) 8वे शतक (B) 5वे शतक (C) 12वे शतक (D) 13वे शतक

45. Gerbner's communication model was developed in .....

- (A) 1948
- (B) 1956
- (C) 1968
- (D) 1966

46. Barlo's model of communication consists source, message, ... and .....

- (i) Channel
- (ii) Receiver
- (iii) Sender
- (iv) Information

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

47. J.H. Shera has segregated information into ..... and ..... types.

- (i) Conceptual information
- (ii) Qualitative information
- (iii) Quantitative information
- (iv) Empirical information

Codes :

- (A) (ii) and (iv) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

45. गर्बनरचे संप्रेषण मॉडेल ..... मध्ये विकसित केले गेले.

- (A) 1948
- (B) 1956
- (C) 1968
- (D) 1966

46. बर्लोच्या संप्रेषण मॉडेलमध्ये स्रोत, संदेश ..... आणि ..... यांचा समावेश आहे.

- (i) चॅनेल
- (ii) रिसीव्हर/प्राप्तकर्ता
- (iii) प्रेषक
- (iv) माहिती

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

47. जे.एच. शेरा यांनी माहितीचे विभाजन ..... आणि ..... या प्रकारात केले.

- (i) संकल्पनात्मक माहिती
- (ii) गुणात्मक माहिती
- (iii) संख्यात्मक माहिती
- (iv) अनुभवजन्य माहिती

संकेतांक :

- (A) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

48. Information storage and retrieval deals with ..... and .....

- (i) Information recording
- (ii) Information creation
- (iii) Information access
- (iv) Information security

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

49. Arrange the 'Information Life Cycle' steps correctly :

- (i) Identification
- (ii) Authorization
- (iii) Verification, validation, auditing
- (iv) Design and creation of records

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii), (iv)
- (B) (iv), (iii), (ii), (i)
- (C) (iii), (ii), (i) (iv)
- (D) (iv), (i), (ii), (iii)

48. माहितीचे संग्रहण व प्रतिप्राप्ती ..... आणि ..... शी संबंधित आहे.

- (i) माहितीची नोंदणी
- (ii) माहितीची निर्मिती
- (iii) माहितीची उपलब्धता
- (iv) माहिती सुरक्षा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

49. 'इन्फरमेशन लाईफ सायकल'च्या पायऱ्यांची अचूक रचना करा :

- (i) ओळख
- (ii) अधिकृतता
- (iii) पडताळणी, प्रमाणीकरण, परीक्षण
- (iv) अभिलेखांची रचना आणि निर्मिती

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii), (iv)
- (B) (iv), (iii), (ii), (i)
- (C) (iii), (ii), (i) (iv)
- (D) (iv), (i), (ii), (iii)

50. Match the following :

List I	List II
(a) Shannon and Weaver's Communication Model	(i) 1949
(b) Berlo's communication Model	(ii) 1960
(c) Foulger's Communication Model	(iii) 2002
(d) Dance's Helical Spiral Model	(iv) 1967

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (i) (ii) (iii) (iv)
 (B) (iv) (iii) (ii) (i)
 (C) (iii) (iv) (i) (ii)
 (D) (iv) (ii) (iii) (i)

51. Karnataka State enacted the Public Library Act in .....

- (A) 1962
 (B) 1963
 (C) 1965
 (D) 1968

50. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(a) शॉनन अँड विवर संप्रेषण मॉडेल	(i) 1949
(b) बर्लोस संप्रेषण मॉडेल	(ii) 1960
(c) फोगर्स संप्रेषण मॉडेल	(iii) 2002
(d) डान्स'स हेलिकल स्पायरल मॉडेल	(iv) 1967

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (i) (ii) (iii) (iv)
 (B) (iv) (iii) (ii) (i)
 (C) (iii) (iv) (i) (ii)
 (D) (iv) (ii) (iii) (i)

51. कर्नाटक राज्याने ..... मध्ये सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा लागू केला.

- (A) 1962
 (B) 1963
 (C) 1965
 (D) 1968

52. What is the primary goal of a usability study ?
- (A) Gathering demographic information
- (B) Evaluating user satisfaction
- (C) Conducting competitor analysis
- (D) Identifying software bugs
53. In which year was the 'National Policy on Library and Information System' introduced in India ?
- (A) 2000
- (B) 1986
- (C) 1988
- (D) 2012
54. Which of the following is a key focus area of UNESCO's user education program ?
- (A) Agricultural innovation
- (B) Space exploration
- (C) Information and communication technologies
- (D) Automotive Engineering
52. उपयोगिता अभ्यासाचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे ?
- (A) लोकसंख्येविषयक माहिती गोळा करणे
- (B) वापरकर्त्यांच्या समाधानाचे मूल्यांकन करणे
- (C) स्पर्धक विश्लेषण
- (D) सॉफ्टवेअर बग शोधणे
53. भारतात "ग्रंथालय व माहिती प्रणालीवर राष्ट्रीय धोरण' कोणत्या वर्षी लागू करण्यात आले ?
- (A) 2000
- (B) 1986
- (C) 1988
- (D) 2012
54. युनेस्कोच्या युजर एज्युकेशन प्रोग्राममध्ये खालीलपैकी कोणते मुख्य फोकस क्षेत्र आहे ?
- (A) कृषी नवोपक्रम
- (B) अंतराळ संशोधन
- (C) माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान
- (D) ऑटोमोटिव्ह अभियांत्रिकी

55. According to the concept of user in Information Science user can be categorized as :

- (i) Passive consumers
- (ii) Active producers
- (iii) Information seekers
- (iv) Information creators

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii) are correct
- (B) (ii), (iii), (iv) are correct
- (C) (i), (ii), (iv) are correct
- (D) (i), (iii), (iv) are correct

56. Which of the following organizations play a role in advocating for public libraries in the USA through the committee for public libraries ?

- (i) American Library Association
- (ii) Public Library Association
- (iii) Library of Congress
- (iv) Institute of Museum and Library Services

Codes :

- (A) (iii) and (iv) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

55. माहितीशास्त्रातील वापरकर्त्यांच्या संकल्पनेनुसार वापरकर्त्यांचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते :

- (i) निष्क्रिय ग्राहक
- (ii) सक्रिय उत्पादक
- (iii) माहिती शोधक
- (iv) माहिती निर्माते

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत

56. खालीलपैकी कोणत्या संस्था सार्वजनिक ग्रंथालयांसाठी समितीच्या माध्यामातून युएसए मधील सार्वजनिक ग्रंथालयांची वकिली करतात ?

- (i) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन
- (ii) पब्लिक लायब्ररी असोसिएशन
- (iii) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (iv) इंस्टिट्यूट ऑफ म्यूजियम अँड लायब्ररी सर्व्हिसेस

संकेतांक :

- (A) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

57. Which of the following are important ethical considerations for librarian ?

- (i) Intellectual freedom
- (ii) Patron privacy
- (iii) Collection weeding
- (iv) Marketing strategies

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (ii) are correct

58. Match the following Indian Institutes with their developed software :

List I

List II

(a) INSDOC	(i) DFS
(b) DESIDOC	(ii) NUCOS
(c) DRTC	(iii) AFSARI
(d) BARC	(iv) SANJAY

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (iv) (iii) (i) (ii)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

57. ग्रंथपालांसाठी खालीलपैकी कोणते महत्त्वाचे नैतिक विचार आहेत ?

- (i) बौद्धिक स्वातंत्र्य
- (ii) उपभोक्त्यांची गोपनीयता
- (iii) संग्रह रद्दबातल करणे
- (iv) मार्केटींग धोरण

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत

58. खालील भारतीय संस्था व त्यांनी बनविलेल्या सॉफ्टवेअर यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

यादी I

यादी II

(a) आयएनएसडीओसी	(i) डिएफएस
(b) डिईएसआयडीओसी	(ii) एनयूसिओएस
(c) डिआरटीसी	(iii) एएफएसएआरआय
(d) बिएआरसी	(iv) एसएनजेएवाय

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (iv) (iii) (i) (ii)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

59. Arrange the following in order of their establishment :

- (i) Punjab University, Lahore
- (ii) Summer School for Librarians, Baroda
- (iii) School of Library Economy, Columbia
- (iv) Andhra University, Vishakhapatnam

Codes :

- (A) (ii) (iii) (iv) (i)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

60. **Assertion (A) :** Librarianship is a dying profession, as everything is available online, making physical libraries obsolete.

Reason (R) : Librarians play a crucial role in information literacy, helping individuals, navigate the vast amount of information available online, evaluate sources for credibility and develop critical thinking skills.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) (A) is true but (R) is false

59. खालील दिलेल्या घटकांच्या त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

- (i) पंजाब विद्यापीठ, लाहोर
- (ii) समर स्कूल फॉर लायब्ररियन्स, बडोदा
- (iii) स्कूल ऑफ लायब्ररी इकोनॉमी, कोलंबिया
- (iv) आंध्रा विद्यापीठ, विशाखापट्टणम

सांकेतांक :

- (A) (ii) (iii) (iv) (i)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

60. **विधान (A) :** सर्वकाही ऑनलाईन उपलब्ध असल्याने ग्रंथालयचे कालबाह्य होत असल्याने ग्रंथपालन हा एक मरणासन्न व्यवसाय आहे.

कारणे (R) : ग्रंथपाल माहिती साक्षरतेमध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात, व्यक्तींना ऑनलाईन उपलब्ध असलेल्या मोठ्या प्रमाणात माहिती नेव्हिगेट करण्यास मदत करतात, विश्वासाहतेसाठी स्रोतांचे मूल्यांकन करतात आणि गंभीर विचार विकसित करतात.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) (A) बरोबर आहेत परंतु (R) हे चूक आहे

61. DOAJ stands for .....
- (A) Directory of Open Access Journals
- (B) Directory of Online Agricultural Journals
- (C) Directory of Astronomy Journals
- (D) Directory of Offline Astrophysics Journals
62. .... is not a secondary document.
- (A) Bibliography
- (B) Encyclopedia
- (C) Thesis
- (D) Abstracts
63. The University handbook (India) is .....
- (A) A directory
- (B) A dictionary
- (C) A Bibliography
- (D) An Encyclopedia

61. डिओएजेचे पूर्णरूप ..... हे आहे.
- (A) डिरेक्टरी ऑफ ओपन अॅक्सेस जर्नल्स
- (B) डिरेक्टरी ऑफ ऑनलाईन अॅग्रिकल्चरल जर्नल्स
- (C) डिरेक्टरी ऑफ अॅस्ट्रॉनॉमी जर्नल्स
- (D) डिरेक्टरी ऑफ ऑफलाईन अॅस्ट्रोफिजिक्स जर्नल्स
62. .... हा दुय्यम प्रलेख नाही.
- (A) ग्रंथसूची
- (B) ज्ञानकोश
- (C) प्रबंध
- (D) सारांश
63. द युनिव्हर्सिटीज हँडबुक ही/हा ..... आहे.
- (A) निर्देशिका
- (B) शब्दकोश
- (C) ग्रंथसूची
- (D) ज्ञानकोश

64. Manupatra is primarily a database of .....

- (A) Mathematics
- (B) Medical Science
- (C) Legal (Law)
- (D) Religion

65. Conference proceedings .....

- (i) Are sources of primary information
- (ii) Provide only biographical information
- (iii) Make available current research
- (iv) Provide only list of conference participants

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

64. मानुपात्रा हा प्रामुख्याने ..... चा डेटाबेस आहे.

- (A) गणित
- (B) वैद्यकशास्त्र
- (C) विधी (कायदा)
- (D) धर्म

65. परिषद वृत्तांत हे .....

- (i) प्राथमिक माहितीची साधने आहेत
- (ii) केवळ चरित्रात्मक माहिती पुरवतात
- (iii) प्रचलित माहिती उपलब्ध करतात
- (iv) केवळ परिषदेतील सहभागींची यादी पुरवतात

सांकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

66. Emerald insight .....
- (i) is an aggregator
  - (ii) is a publisher
  - (iii) makes available e-books and e-journals
  - (iv) is a professional association of librarians

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
  - (B) (ii) and (iv) are correct
  - (C) (i) and (iii) are correct
  - (D) (ii) and (iii) are correct
67. The EPWRF India Times Series .....
- (i) is an online database
  - (ii) is a subscription-based database
  - (iii) open access database
  - (iv) is a database that makes available data of Indian economy

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (i), (ii) and (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

66. इमराल्ड इनसाइट .....
- (i) हा एक संकलक आहे
  - (ii) हा एक प्रकाशक आहे
  - (iii) हे ई-बुक्स आणि ई-जर्नल्स उपलब्ध करतात
  - (iv) हा ग्रंथापालांचा एक व्यावसायिक संघ आहे

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
  - (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
  - (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
  - (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
67. दि इपीडब्लूआरएफ इंडिया टाइम्स सीरीज .....
- (i) हा एक ऑनलाईन डेटाबेस आहे
  - (ii) हा एक वर्गणीधारित डेटाबेस आहे
  - (iii) हा मोफत वापरता येणारा डेटाबेस आहे
  - (iv) भारतीय अर्थव्यवस्थेसंबंधित माहिती उपलब्ध करणारा एक डेटाबेस आहे

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

68. Match the following :

List I

- (a) Books in print
 (b) Ulrich international periodicals directory
 (c) The world of learning
 (d) India who's who

List II

- (i) Bibliography of periodicals
 (ii) Trade bibliography
 (iii) Biographical source
 (iv) Directory

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (ii) (i) (iii) (iv)
 (B) (i) (ii) (iii) (iv)
 (C) (ii) (iii) (iv) (i)
 (D) (ii) (i) (iv) (iii)

69. Identify the correct evolutionary sequence of the following year-books :

- (i) Europa World Yearbook
 (ii) India : a reference annual
 (iii) Manorama Yearbook
 (iv) Statesman's Yearbook

Codes :

- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
 (B) (iv) (i) (ii) (iii)
 (C) (iv) (iii) (ii) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

68. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) बुक्स इन प्रिंट
 (b) उलरीच इंटरनॅशनल पिरियॉडिकल्स डिरेक्टरी
 (c) दि वर्ल्ड ऑफ लर्निंग
 (d) इंडिया हुज हु

यादी II

- (i) नियतकालिकांची सूची
 (ii) व्यापारी ग्रंथसूची
 (iii) चरित्र साधन
 (iv) निर्देशिका

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (ii) (i) (iii) (iv)
 (B) (i) (ii) (iii) (iv)
 (C) (ii) (iii) (iv) (i)
 (D) (ii) (i) (iv) (iii)

69. खालील वार्षिकांच्या अचूक उत्क्रांतीदर्शक क्रम ओळखा :

- (i) युरोपा वर्ल्ड इयरबुक
 (ii) इंडिया : अ रेफरन्स अँन्युअल
 (iii) मनोरमा इयरबुक
 (iv) स्टेटसमन्स इयरबुक

संकेतांक :

- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
 (B) (iv) (i) (ii) (iii)
 (C) (iv) (iii) (ii) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

70. **Statement (A) :** Web of Science provides only full text articles.

Statement (B) : Web of Science provides abstracts and citations.

Codes :

- (A) Both (A) and (B) are correct
- (B) Both (A) and (B) are incorrect
- (C) (A) correct but (B) is incorrect
- (D) (A) is incorrect and (B) is correct

71. In a virtual reference service, what technology is commonly used for real-time communication between librarians and users ?

- (A) Morse code
- (B) Carrier pigeons
- (C) Email
- (D) Smoke signals

70. **विधान (A) :** वेब ऑफ सायन्स केवळ पूर्णरूप लेख पुरवतो.

विधान (B) : वेब ऑफ सायन्स हा सारांश आणि सायटेशन्स पुरवतो.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (B) हे दोन्ही बरोबर आहेत
- (B) (A) आणि (B) हे दोन्ही चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे

71. व्हर्च्युअल संदर्भ सेवेमध्ये ग्रंथपाल आणि वापरकर्ते यांच्यातील रिअल-टाईम संवादासाठी सामान्यतः कोणते तंत्रज्ञान वापरले जाते ?

- (A) मोर्स कोड
- (B) करिअर पिजन्स
- (C) ईमेल
- (D) स्मोक सिग्नल्स

72. What is the primary purpose of a current awareness service ?
- (A) Entertainment
(B) Social Networking
(C) Providing latest information
(D) Fitness Tracking
73. What is the purpose of geocoding in the context of geo-location ?
- (A) Locating geological formations
(B) Assigning geographic coordinates to an address
(C) Measuring earthquake magnitudes
(D) Predicting weather patterns
74. Which international organization plays a significant role in standardizing patent information and promoting global cooperation in the field ?
- (A) UNESCO
(B) WIPO
(C) WTO
(D) WHO
72. प्रचलित जागरूकता सेवेचा प्राथमिक उद्देश काय आहे ?
- (A) मनोरंजन
(B) सोशल नेटवर्किंग
(C) नवीन माहिती पुरविणे
(D) फिटनेस ट्रॅकिंग
73. भौगोलिक स्थानाच्या संदर्भात जिओकोडिंगचा उद्देश्य काय आहे ?
- (A) भौगोलिक रचना शोधणे
(B) पत्त्यावर भौगोलिक निर्देशांक नियुक्त करणे
(C) भूकंपाची तीव्रता मोजणे
(D) हवामानाच्या नमुन्यांचा अंदाज लावणे
74. पेटंट माहितीचे मानकीकरण आणि या क्षेत्रातील जागतिक सहकार्याला प्रोत्साहन देण्यासाठी कोणती आंतरराष्ट्रीय संस्था महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते ?
- (A) युनेस्को
(B) डब्ल्युआयपीओ
(C) डब्ल्युटीओ
(D) डब्ल्युएचओ

75. In context with web 2.0 technology, RSS stands for .....

- (i) Really Simple Syndication
- (ii) Rich Site Summary
- (iii) Remote Site Sync
- (iv) RDF Site Summary

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii) are correct
- (B) (i), (ii), (iv) are correct
- (C) (i), (iii), (iv) are correct
- (D) (ii), (iii), (iv) are correct

76. Which protocols are often utilized by web scale discovery services to aggregate content ?

- (i) Z39.50
- (ii) OAI-PMH
- (iii) SRU/W
- (iv) FTP

Codes :

- (A) (ii), (iii), (iv) are correct
- (B) (i), (ii), (iii) are correct
- (C) (i), (iii), (iv) are correct
- (D) (i), (ii), (iv) are correct

75. वेब 2.0 टेक्नॉलाजीच्या संदर्भात आरएसएस म्हणजे काय ?

- (i) रियली सिंपल सिंडीकेशन
- (ii) रिच साईट समरी
- (iii) रिमोट साईट सिंक
- (iv) आरडीएफ साईट समरी

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत

76. वेब स्केल डिस्कव्हरी सर्व्हिसेसद्वारे सामग्री एकत्रित करण्यासाठी कोणत्या प्रोटोकॉलचा वापर केला जातो ?

- (i) झेड39.50
- (ii) ओएआय-पीएमएच
- (iii) एसआरयू/डब्ल्यू
- (iv) एफटीपी

संकेतांक :

- (A) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत

77. Which technologies are associated with librarian 2.0 practices ?

- (i) RFID technology
- (ii) Cloud computing
- (iii) Virtual reality
- (iv) Dewey Decimal System

Codes :

- (A) (ii), (iii), (iv) are correct
- (B) (i), (iii), (iv) are correct
- (C) (i), (ii), (iii) are correct
- (D) (i), (ii), (iv) are correct

78. Match the following :

List I

- (a) INIS
- (b) AGRIS
- (c) INFOTERRA
- (d) APINESS

List II

- (i) Food and Agriculture Organization
- (ii) UNESCO
- (iii) International Atomic Energy Agency
- (iv) United Nations Environment Program

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (iv) (i) (iii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (ii) (iii) (iv) (i)
- (D) (iii) (i) (iv) (ii)

77. कोणते तंत्रज्ञाने लायब्ररीयन 2.0 पद्धतीशी संबंधित आहेत ?

- (i) आरएफआयडी तंत्रज्ञान
- (ii) क्लाउड कॉम्प्युटींग
- (iii) आभासी वास्तव
- (iv) ड्यूई डेसिमल प्रणाली

संकेतांक :

- (A) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत

78. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) आयएनआयएस
- (b) एजीआरआयएस
- (c) आयएनएफओटीईआरआरए
- (d) एपीआयएनईएसएस

यादी II

- (i) अन्न आणि कृषी संघटना
- (ii) युनिस्को
- (iii) आंतरराष्ट्रीय अणु ऊर्जा एजन्सी
- (iv) संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रम

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (iv) (i) (iii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (ii) (iii) (iv) (i)
- (D) (iii) (i) (iv) (ii)

79. Arrange the Library Networks in chronological order of their establishment ?

- (i) INFLIBNET
- (ii) NICNET
- (iii) DELNET
- (iv) BALNET

Codes :

- (A) (iii) (ii) (iv) (i)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

80. **Assertion (A) :** Library Consortia play a pivotal role in enhancing resource-sharing and collaboration among libraries.

Reason (R) : Library consortia facilitate cost-effective access to a wide range of resources, including books, journals and electronic databases, by leveraging collective bargaining power.

Codes :

- (A) (A) is false but (R) is true
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

79. खालील ग्रंथालय नेटवर्कस् त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

- (i) आयएनएफएलआयबीएनईटी
- (ii) एनआयसीएनईटी
- (iii) डिईएलएनईटी
- (iv) बिएएलएनईटी

संकेतांक :

- (A) (iii) (ii) (iv) (i)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (iv) (ii) (iii)

80. **विधान (A) :** ग्रंथालयांमधील संसाधनांची देवाणघेवाण आणि सहयोग वाढवण्यात लायब्ररी कंसोर्टिया महत्त्वाची भूमिका बजावते.

कारण (R) : लायब्ररी कंसोर्टिया सामूहिक सौदेबाजीच्या सामर्थ्याचा फायदा घेऊन पुस्तके, नियतकालिके आणि इलेक्ट्रॉनिक डेटाबेससह विस्तृत स्रोत किफायतशीरपणे उपलब्ध करतात.

संकेतांक :

- (A) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

81. The acronym 'POSDCORB' was coined by .....
- (A) Elton Mayo
(B) Chester Bernard
(C) Lillian Gilbreth
(D) Luther Gulick and L. Urwick
82. Theory of motivation is considered as basic factor in all work related studies on motivation, has been proposed by .....
- (A) Herzberg
(B) Maslow
(C) Bakke and Argyris
(D) Douglas McGregor
83. External causes of deterioration of library materials are :
- (A) Light, Temperature and Humidity
(B) Ink
(C) Leather
(D) Photographs and Films

81. 'POSDCORB' या आद्याक्षरी संज्ञेची निर्मिती कोणी केली ?
- (A) इल्टॉन मायो
(B) चेस्टर बर्नार्ड
(C) लिलीयन गीलब्रेथ
(D) ल्युथर गुलिक आणि एल. उरविक
82. सर्व कामाशी संबंधित असलेला प्रेरणा अभ्यासाचा मूलभूत घटक प्रेरणा सिद्धांत ..... ने प्रस्तावित केला.
- (A) हर्झबर्ग
(B) मास्लो
(C) बॅके आणि आरजीरीस
(D) डाग्लस मॅकग्रीगॉर
83. कोणत्या बाह्यकारणांमुळे ग्रंथालय साधनांचा न्हास होतो ?
- (A) प्रकाश, तापमान आणि आर्द्रता
(B) शाई
(C) कातडी
(D) छायाचित्र आणि फीत

84. Based on experience Henry Fayol listed the principles :

- (i) Division of Labour
- (ii) Unity of command
- (iii) Library Science is an experimental science
- (iv) No Library is an Island

Codes :

- (A) Both (i) and (ii) are correct
- (B) Both (i) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iii) are correct

85. Resistance is inevitable response to any major changes because of .....

- (i) Lack of understanding
- (ii) Fear of unknown and failure
- (iii) Lack of competency
- (iv) Over confidence

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (i), (ii) and (iv) are correct
- (C) (i), (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) and (iv) are correct

84. हेन्री फायॉलने अनुभव आधारित कोणते सिद्धांत प्रस्तुत केले ?

- (i) श्रम विभागणी
- (ii) आदेशातील एकवाक्यता (युनीटी ऑफ कमांड)
- (iii) ग्रंथालय शास्त्र हे प्रायोगिक विज्ञान आहे
- (iv) कोणतेही ग्रंथालय बेट नाही

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

85. कोणत्याही प्रमुख बदलांना विरोध होणे ही अपरिहार्य प्रतिक्रिया आहे, कारण :

- (i) अज्ञान
- (ii) अज्ञात अपयशाची भीती
- (iii) सक्षमतेचा अभाव
- (iv) अति आत्मविश्वास

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

86. The types of information needed by scientist are :

- (i) Experimental information
- (ii) Know-why information
- (iii) User information
- (iv) Know-how information

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

87. Items of furniture and equipment in a library include :

- (i) Book racks
- (ii) Periodical display racks
- (iii) Microform
- (iv) Computer

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

86. वैज्ञानिकांना आवश्यक असलेल्या माहितीचे प्रकार ..... आहेत.

- (i) प्रायोगिक माहिती
- (ii) नो-व्हाय माहिती
- (iii) वाचकांची माहिती
- (iv) नो-हाऊ माहिती

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

87. ग्रंथालय फर्निचर आणि उपकरणात ..... या बाबींचा समावेश होतो.

- (i) ग्रंथांचे कपाट
- (ii) नियतकालिक डिस्पले रॅक
- (iii) मायक्रोफॉर्म
- (iv) संगणक

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

88. Match the following :

List I

- (a) Broadcasting
- (b) Mass media
- (c) Product promotion
- (d) Demography

List II

- (i) Market segmentation
- (ii) Library website
- (iii) Journals
- (iv) Radio and Television

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

88. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) प्रसारण
- (b) जनसंपर्क माध्यम
- (c) उत्पादन प्रकार
- (d) लोकसंख्या

यादी II

- (i) मार्केट विभाजन
- (ii) ग्रंथालयाची वेबसाईट
- (iii) नियतकालिके
- (iv) रेडिओ आणि टेलिव्हिजन

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

89. Arrange the following product development stages in logical order :

- (i) Product development
- (ii) Product testing
- (iii) Search for ideas
- (iv) Product launching

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (i) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iv) (ii) (iii) (i)

90. **Assertion (A) :** The circulation desk staff play critical role in a library.

Reason (R) : Circulation staff build image of the library.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

89. उत्पादन निर्मितीच्या खालील टप्प्यांची तर्कशुद्ध रचना करा :

- (i) उत्पादन विकास
- (ii) उत्पादन चाचणी
- (iii) कल्पनेचा शोध
- (iv) उत्पादन लॉचिंग

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (i) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iv) (ii) (iii) (i)

90. **विधान (A) :** देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयात महत्त्वाची भूमिका पार पाडतात.

कारण (R) : देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयाची प्रतिमा उंचावतात.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
- (B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

91. .... protocol is used to map MAC address to IP address.

- (A) TCP
- (B) ARP
- (C) ICMP
- (D) BOOTP

92. Asynchronous transmission is also known as ..... transmission.

- (A) Start-stop
- (B) One-way
- (C) Continuous streaming
- (D) Two-way

93. .... improves utilization of communication networks and also provides fault tolerance.

- (A) Circuit switching
- (B) Packet switching
- (C) Message switching
- (D) Virtual switching

91. .... ही नियमावली मॅक अॅड्रेसची आयपी अॅड्रेसशी जुळणी करण्यासाठी वापरली जाते.

- (A) टीसीपी
- (B) एआरपी
- (C) आयसीएमपी
- (D) बूटपी

92. असिंक्रोनस ट्रान्समिशनला ..... ट्रान्समिशन असेही म्हणतात.

- (A) स्टार्ट-स्टॉप
- (B) एक मार्ग
- (C) सतत प्रवाह
- (D) दोन मार्ग

93. .... संप्रेषण नेटवर्कचा वापर सुधारतो आणि दोष सहिष्णुता देखील प्रदान करतो.

- (A) सर्किट स्विचिंग
- (B) पॅकेट स्विचिंग
- (C) संदेश स्विचिंग
- (D) आभासी स्विचिंग

94. IPv6 is also known as .....

- (A) IP6G
- (B) IPng
- (C) IPig
- (D) IP5G

95. Which of the following are two types of DNS (Domain Name System) records ?

- (i) Request
- (ii) Responses
- (iii) Question
- (iv) Resources

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

94. आयपीव्ही6ला (IPv6) ..... म्हणून देखील ओळखले जाते.

- (A) आयपी6जी
- (B) आयपीएनजी
- (C) आयपीआयजी
- (D) आयपी5जी

95. खालीलपैकी कोणते दोन प्रकार डीएनएस (DNS) (डोमेन नेम सिस्टम) रेकॉर्ड आहेत ?

- (i) विनंती
- (ii) प्रतिसाद
- (iii) प्रश्न
- (iv) संसाधने

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

96. The AR APP “Timescape : Kolkata” is developed by .....

- (i) University Liverpool
- (ii) Jadhavpur University
- (iii) British Library
- (iv) Kolkata University
- (v) Mellon foundation

Codes :

- (A) (i), (ii) and (v) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iii) are correct
- (D) (iii), (iv) and (v) are correct

97. Which of the following are associated with the session layer ?

- (i) Dialog control
- (ii) Token Management
- (iii) Semantics of the information transmitted
- (iv) Synchronization

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (i), (ii) and (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

96. एआर अॅप “टाइमस्केप : कोलकाता” कोणी विकसित केले ?

- (i) लिव्हरपूल विद्यापीठ
- (ii) जाधवपूर विद्यापीठ
- (iii) ब्रिटिश लायब्ररी
- (iv) कोलकाता विद्यापीठ
- (v) मेलॉन फाउंडेशन

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (v) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii), (iv) आणि (v) बरोबर आहेत

97. खालीलपैकी कोणते सत्र स्तराशी संबंधित आहेत ?

- (i) संवाद नियंत्रण
- (ii) टोकन व्यवस्थापन
- (iii) प्रसारित केलेल्या माहितीचे सिमॅटिक्स
- (iv) सिंक्रोनाइझेशन

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

98. Arrange the following networks according to their year of establishment :

- (i) CSNET
- (ii) NSFNET
- (iii) ARPANET
- (iv) ANSNET

Codes :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (i) (ii)

98. खालील नेटवर्कचा त्यांच्या स्थापनेच्या वर्षानुसार

योग्य क्रम लावा :

- (i) सीएसनेट
- (ii) एनएसएफनेट
- (iii) अर्पानेट
- (iv) एएनएसनेट

संकेतांक :

- (A) (iii) (iv) (ii) (i)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (i) (ii)

99. Match the following :

List I	List II
(a) Google	(i) Hive
(b) Samsung	(ii) Playstation VR
(c) HTC	(iii) Gear VR
(d) Sony	(iv) Cardboard

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (ii) (iii) (iv) (i)
 (B) (iv) (iii) (i) (ii)
 (C) (iii) (iv) (ii) (i)
 (D) (iv) (i) (ii) (iii)

100. **Assertion (A) :** In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system.

Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
 (B) Both (A) and (R) are false
 (C) (A) is true but (R) is false
 (D) (A) is false but (R) is true

99. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(a) गूगल	(i) हाइव
(b) सॅमसंग	(ii) प्लेस्टेशन व्हीआर
(c) एचटीसी	(iii) गियर व्हीआर
(d) सोनी	(iv) कार्डबोर्ड

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (ii) (iii) (iv) (i)
 (B) (iv) (iii) (i) (ii)
 (C) (iii) (iv) (ii) (i)
 (D) (iv) (i) (ii) (iii)

100. **विधान (A) :** 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टम म्हणून संबोधले आहे.

कारण (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येक मिनिटाची माहिती इंटरनेटवर उपलब्ध आहे.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
 (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
 (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
 (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

APR - 18224/II—D

ROUGH WORK